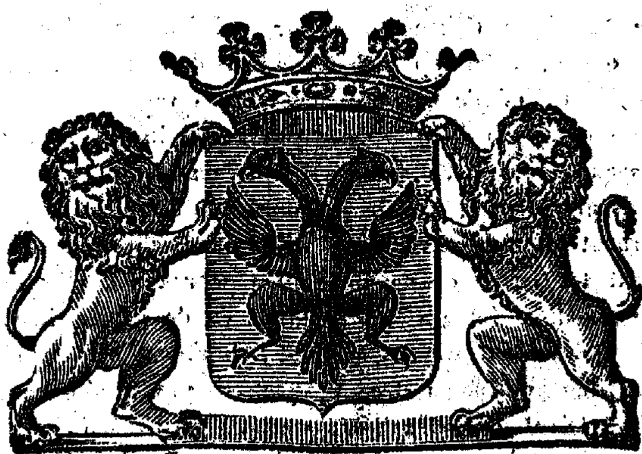
Aº. 1841. Nº. 41.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —

ZONDAG 28 FEBRUARI.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 24 *febr.* Naar men verneemt, bereidt zich het huis *Rothschild*, waarbij, gelijk bekend is, de Fransche contributie-gelden tot aanlegging van versterkte plaatsen in Duitschland, bestemd, sedert 1815 tegen rente uitgezet zijn, tot aanzienlijke uitbetalingen aan den bond. Het schijnt ook bepaald dat in het voorjaar de bezetting der bonds-vestingen versterkt wordt. (*Pr. St. Z.*)

— Den 19den overleed op haar landgoed Hausen H. D. de vorstin weduwe *Amalia Wilhelmina Louisa v. Anhalt Bernburg Schaumburg*, geboren prinses *van Nassau*.

PRUISSEN.

Men schrijft uit Berlijn: Wel onderrigte personen verzekeren dat het vertrek van den graaf *de Bresson*, dezen bij ons zeer geachten gezant, eene zeer vredelievende strekking heeft, naardien hij, ten gevolge van zijn langdurig verblijf zoo onder ons als in Duitschland, aan de krijgszuchtige partij in Frankrijk best zal kunnen aantoonen, hoe vreedzaam hier alles is, en hoe onze toerustingen in geene verhouding staan tot de Fransche. Wij en het gezamenlijke Duitschland nemen slechts maatregelen, om niet onvoorbereid te zijn, bijaldien de Franschen soms in het voorjaar lust mogten krijgen om eenen oorlog tegen ons aan te vangen. (*Allg. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 23 *febr.* Gisteren zijn de geschillen met Perzië door lord *Ripon* in het hoogerhuis ter sprake gebragt en door lord *Melbourne* eenige ophelderingen wegens den staat der onderhandelingen dienaangaande gegeven, waaruit bleek dat reeds onderscheiden punten van verschil uit den weg zijn geruimd, en het voornaamste der overblijvende nu nog daarin bestond, dat de Shah bleef weigeren de vesting Ghorian, in de provincie Korassan, terug te geven, wier bezit, zoowel uit een commerciëel als militair oogpunt, van het hoogste belang was, waarom kolonel *Sheil* dan niet naar Herat terug zou keeren, alvorens zich van de overgave der genoemde vesting te hebben verzekerd. Genoemde eerste minister voegde hierbij, dat de Russische regering de meest vriendschappelijke pogingen had aangewend om de vredelievende betrekkingen tusschen het Engelsche gouvernement en den Shah te herstellen.

Het lagerhuis heeft zich voornamelijk met het gouvernements-ontwerp op de Iersche kiezerslijsten bezig gehouden, dat door lord *Morpeth*, den secretaris van Ierland, tegen de aanvallen van lord *Stanley* is verdedigd, die de bekende bedenking der conservatieve partij hernieuwde, dat door het te laag stellen der huurwaarde, die, volgens dat plan, aanspraak op het kiesregt zou geven, de kleinere pachters te grooten invloed zullen verkrijgen. De debatten moeten morgen worden voortgezet.

— Den 25sten januari is in Syrië overleden de beroemde Britsche krijgsman, de brigadier-generaal *Edward Thomas Michel*, van de koninklijke artillerie. Hij had een werkzaam aandeel aan de jongste krijgsverrigtingen in Syrië genomen; maar is vooral bekend door zijne wapenbedrijven in de Nederlanden, van 1814 tot 1815; onder anderen onderscheidde hij zich bij den aanval op Bergen-op-Zoom, waar hij verscheidene wonden bekwam.

— Zaterdag jl. is eene proefneming gedaan van een vernielingswerktuig, waarbij alle tot dusverre bekende in geweld schijnen achter te staan. Eene boot van 23 voet lang en 7 voet breed, geladen met stevig hout, vier en een halve voet diep, alles vast aan een geklampt, onder toezigt van den kapitein *Britten*, werd, zonder dat er zich eenige brandstoffen in het vaartuig bevonden, in beweging gezet, en eensklaps met al den inhoud tot splinters geslagen. Het scheen of er eene mijn sprong; eene breede waterkolom steeg op, waar tusschen de overblijfselen van het vaartuig eenige honderde voeten hoog werden opgeworpen, en die eenige honderde ellen ver in de naburige landen werden gevonden. Vele aanzienlijke personen, waaronder sir *R. Peel*, sir *F. Burdett*, kapitein *Webster*, woonden deze ongewone proefneming op behoorlijken afstand bij; de uitvinder van deze vernielings-methode gaf aan twee officieren eenige inlichtingen, en verklaarde, dat hij, zonder batterij, de hechtste forten van Europa zou kunnen vergruizen. Moge er al grootspraak in gelegen zijn, — de werking, die men gezien heeft, was zoo ontzettend, dat het bewind zeker deze uitvinding voor dit land zal pogen te bewaren.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 *febr.* De *Moniteur* en *Messager* bevatten het navolgende artikel: — De *Moniteur Parisien* heeft gisteren avond een artikel geplaatst, betrekkelijk den bijval, die, volgens dat dagblad, te verwachten is op een amendement van de commissie van de kamer der pairs, voor de wet op de versterkingswerken der hoofdstad; verschillende andere dagbladen van heden nemen dat artikel over, en doen daarvan min of meer de gedachte en de verantwoordelijkheid tot het ministerie opklimmen.

Wij hebben reeds verklaard, dat de *Moniteur Parisien* heeft opgehouden eenigerlei mededeeling van het gouvernement te ontvangen.

Thans, voor dit geval in het bijzonder, voegen wij daarnevens, dat het ministerie elk amendement op het ontwerp van wet nopens de versterkingswerken zal bestrijden, en in de kamer der Pairs dat ontwerp verdedigen zal in zijn geheel, zoo als het uit de kamer van afgevaardigden is gekomen.

— De zitting van de kamer der afgevaardigden heeft niets belangrijks voor het buitenland opgeleverd, dan dat de heer *Lacrosse* aangekondigd heeft, op zaturdag den 6den maart het ministerie inlichting te zullen vragen over de behandeling der slaven in de koloniën, op grond eener uitspraak van een hof van assises te Guadeloupe, volgens welke de wet, die de straffe des doods stelt op opsluiting van personen, met mishandeling gepaard, niet toepasselijk zijn zou op de eigenaren van slaven. Ten gevolge dier uitspraak is een der kolonisten, de heer *Donillard Mahodière*, in vrijheid, en weder in het bezit gesteld van eene ongelukkige slavin, die hij, op grond van vermoeden dat zij eenig vee zou hebben vergeven, 22 maanden lang heeft gevangen gehouden, in een eng hok, hetwelk licht noch lucht ontvangen kon, dan door den ingang, die gesloten was. De rampzalige was geketend aan den voet en de linkerhand, zoo, dat zij zich niet konde opheffen, en gedwongen was weêrloos te liggen, ter prooi aan de venijnige insecten der keerkringen, terwijl zij dagelijks slechts de helft van het benoodigde water en voedsel ontving. Nadat de slavin eenige maanden in dien toestand had doorgebragt, was zij zoodanig uitgeteerd, dat zij hare hand door den ring der handboei trekken kon, maar dit werd ontdekt en de ring naauwer gesmeed. Deze slavin, *Lucilia* genaamd, had vroeger den wreedaardigen kolonist eene dochter geschonken.

— De werkzaamheden aan den spoorweg van Parijs naar Straatsburg, waarvan de plannen in 1837 en 1838 gemaakt zijn, zullen mogelijk eerlang hervat worden.

— Men berekent het getal der brieven, welke thans jaarlijks aan de verschillende postkantoren in Frankrijk uitgegeven worden, op ruim vijf en tachtig millioen, en wil dat het, bij vermindering van port, tot honderd en vijf millioen zou kunnen stijgen.

BELGIE.

Brussel, 25 *febr.* Gisteren avond ten 6 ure zijn HH. MM. de koning en de koningin in goeden welstand alhier aangekomen.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 25 *febr.* Men verneemt, dat Z. M. *Willem Frederik* graaf *van Nassau* tot zich ontboden heeft den baron *Huijssen van Kattendijke*, die dan ook, zoo men zegt, gisteren avond naar Berlijn is vertrokken. (*Avondbode.*)

— In de zitting van den Hoogen Raad van heden, kamer van burgerlijke zaken, is uitspraak gedaan in de zaak van den heer *W. C. Brade*. Bij het door den Raad gegeven arrest, is de heer *Brade* verklaard niet ontvankelijk in zijne gedane voorziening in cassatie, met veroordeeling in de kosten van dit beroep.

— Men verneemt, dat de heer *Spiering*, voormalig procureur-generaal bij het hooggeregtshof te Batavia, ten gevolge van een op last des konings opzettelijk gehouden onderzoek, ten eenemale is ontheven van de onder het bestuur van wijlen den gouverneur-generaal *de Eerens* op hem geworpen blaam, en in zijne eer en goeden naam is hersteld, met bepaling, dat de sedert deszelfs ontslag uit zijne opgemelde ambtsbetrekking verloopen jaren hem als diensttijd zullen worden medegerekend.

— Wij vernemen, dat de openbare vergadering der vierde klasse van het koninklijke Nederlandsche instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, vroeger aangekondigd tegen 16 december des verloopen jaars, doch alstoen, uit hoofde van gewigtige beletselen, uitgesteld, thans voortgang zal hebben op maandag den 8sten maart eerstkomenden, in het locaal des instituuts, onder voorzitting van jhr. mr. *H. Six van Hillegom*, zullende het secretariaat door den heer *J. de Vos Wz.*, vasten secretaris dier klasse, vervuld worden. (*Avondbode.*)

Lienden, 25 *febr.* Op woensdag den 17den februari ll. des namiddags, is de persoon van *Arië Maters*, vader van elf kinderen, die, tegen waarschuwing aan, te paard den Marschdijk, welke toen sterk overliep, wilde passeren, dadelijk door den stroom medegevoerd. Hij is echter door *Jan van Ingen Jacobs z.*, knecht van *T. van Versendaal*, den Oudenwaard, met gevaar van zijn leven gered.

Arnhem, 26 *febr.* Het provinciaal geregtshof van Gelderland heeft heden uitspraak gedaan, in zake *Jan Willem Hannink*, beschuldigd van: *diefstal bij nacht in een bewoond huis, door middel van inwendige braak, gevolgd door moedwillige brandstichting;* tegen welken beschuldigde door het openbaar ministerie de doodstraf was geëischt. (Men zie hieromtrent het verslag in nº. 36 dezer courant). Het hof heeft bij deszelfs arrest aangenomen, dat, hoewel het blijkt dat de brand door 's menschen toedoen ontstaan is, hier echter geene genoegzame gronden aanwezig zijn, om, naar den eisch der wet, zijnen moedwil voor bewezen te houden; en heeft hem mitsdien ... van volledig en wettig bewijs ... van *moedwillige brandstichting*, maar schuldig verklaard aan *diefstal bij nacht in een bewoond huis, door middel van inwendige braak*, en ... deswege veroordeeld tot een half uur tepronkstelling op een schavot, en tien jaren confinement in een ...

Mengelwerk.

Redevoering van professor J. R. THORBECKE, over de bedoelingen en pogingen van SIMON VAN SLINGELANDT, ter verbetering der staatsinrigting; gehouden den 8sten februari 1841, bij de nederlegging zijner academische waardigheid.

(Wij meenen onzen lezers eene aangename dienst te bewijzen door hun eene vertaling aan te bieden der uitmuntende redevoering van Leidens beroemden hoogleeraar. — Eene kundige hand heeft zich met die vertaling wel willen belasten. Professor THORBECKE is geheel onbewust van dezelve, alsmede van hare plaatsing in deze courant. Wij hopen dat Zijn Ed. ons deze vrijheid ten goede zal houden.)

In de geschiedenis van het menschelijk geslacht, geachte hoorders, zien wij dikwijls gescheiden, hetgeen de natuur vereenigd had. Zoo heeft de natuur het voortdurend bestaan van iedere zaak in haren toestand ten naauwste verbonden met eene gestadige afwisseling; zoodanig, dat in een opvolgend tijdstip de zaak dezelfde zij, maar onder eenen nieuwen vorm. Nu eens zien wij de menschelijke kunsten, na hare taak als het ware volbragt te hebben, voor langen tijd insluimeren, en dan weder met onstuimigen aandrang zich verheffen, om alle bestaande inrigtingen te veranderen. Een opmerkelijk voorbeeld hiervan kan men putten uit de voornaamste aller kunsten, die in het regeren en regelen der maatschappij bestaat. Terwijl deze toch, in de vorige eeuw, gedurende een lang tijdsverloop, bijna niets heeft vernieuwd, schijnt tegenwoordig schier alles een' drang en noodzakelijkheid van vernieuwing te ondervinden. En dit betreft niet alleen de regtsbedeeling en staatsregeling, maar ook de overige inrigtingen van het leven, en de meeste kunsten en wetenschappen. Er is geen tijd, die, zonder nadeelige gevolgen, dezen drang tot vernieuwing ontberen kan; geen toestand, die niet gestadig naar eenen anderen behoort te streven. Want juist dit is de wet en het beginsel des levens, dat wij den veelomvattenden, door de godheid aan den mensch gegeven geest, niet onder eenen vorm, maar door eene groote verscheidenheid van elkander opvolgende vormen, ontwikkelen. Wij echter bepalen ons bij hetgeen wij van onze voorouders hebben ontvangen; wij verrigten niets; wij verzetten ons tegen eene tijdige verbetering; ons staat dus, in plaats van eene verbetering, eene algemeene omverwerping van zaken te wachten. Iedere leeftijd heeft zijn bijzonder bewegingsbeginsel; wordt dit verzuimd en verwaarloosd, dan ontstaat er in den volgenden leeftijd wanorde van beweging. Het voortdurend bestaan van zaken wordt niet door werkeloosheid, maar door de zucht en kracht van beschaving en voortbrenging bewaard. Deze zucht naar wijziging wordt als eene gehate pest vervloekt door hen, die zelven niets willen voortbrengen, maar bij het vroeger voortgebragte willen berusten. Het is met hunne traagheid, dat wij, door alle tijden heen, mannen van uitstekende geestkracht en geestvermogens in strijd zien, die, ten onregte, naar ik meen, gewoonlijk gezegd worden hunnen tijd vooruit te loopen. Want in hen, dewijl zij zelfstandig waren, en niet zoo zeer door drijfveren van buiten werden aangezet, leefde en bloeide de aan hunnen tijd bijzonder eigene bewegingskracht, die in hunne tijdgenooten lag ingesluimerd. Met meer regt kunnen zij de hoofden van hunnen tijd worden genoemd, die de voor hen bewaarde taak, terwijl alle anderen tegenstreven, ofschoon te vergeefs, trachten te vervullen.

Wilt, geachte hoorders, met mij eenen dergelijken strijd beschouwen, die door eenen der grootste mannen in de geschiedenis van ons vaderland gevoerd werd. Ik vraag uwe welwillende aandacht, om eenvoudig en kort te spreken over: *De bedoelingen en pogingen van* SIMON VAN SLINGELANDT, *ter verbetering der staatsinrigting.*

Bij zoodanige stof zijn drie dingen te onderzoeken: de toestand, die verbeterd scheen te moeten worden; het plan en de middelen die men zich ter verbetering voorstelde, en de uitkomst. Het zij mij vergund, dat ik van deze drie hoofddeelen, die ieder op zich zelf zeer uitgebreid zijn, slechts eenige punten aanrake.

De vrede was te Utrecht gesloten. Ons vaderland had in den Spaanschen successie-oorlog, als bondgenoot met de magtigste rijken op schier gelijken voet den krijg voerende, meer op zich genomen dan zijne krachten toelieten, of de uitkomst des oorlogs vergoedde. Door de vreesselijke verwikkeling van zaken in Europa, gedurende vele jaren, medegesleept, en als het ware van huis afgeroepen, keerde de republiek nu met uitgeputte kracht tot zich zelve terug. En naauwelijks kwam de staat tot rust, of de inwendige gebreken, die door de gunstige fortuin buitenslands en de groote inspanning dragelijk waren geweest, braken, bij de ebbe van den politischen stroom, plotseling van alle kanten uit. Want de oorzaken waren verdwenen, waardoor die zaden van het kwade nog werden bedolven en onderdrukt. Gelijk de oorlog ook de traagsten tot moed aanspoort, zoo had hij de verschillende deelen der republiek tot eendragt gedrongen. De noodzakelijkheid van bevelen en gehoorzamen, welke de wet niet aanbragt, had de vrees voor het nakend gevaar daargesteld. Vóór den oorlog echter, had WILLEM III het zwakke verband der republiek bijeen gehouden. Hij was aan het roer van den staat geroepen, toen deze in het grootste gevaar verkeerde, en de wapenen zoowel als de diplomatie het vaderland moesten redden; deze tijdsomstandigheden hadden zijn gezag bijzonderlijk gesteund en verhoogd.

Dit alles droeg bij om daar, waar, door de onzamenhangende staatsregeling, traagheid, gebrek aan beleid, of tweedragt plagten te heerschen, nu overeenstemming van gevoelens ter beslissing, ijver tot handelen, en volharding in het volbrengen in te voeren. Maar dit alles was in den persoon van den prins, gesteund door de bijzondere tijdsgesteldheid, gelegen, en moest tegelijk met hem spoedig ondergaan. Want in het inwendig bestuur van den staat bekommerde WILLEM zich slechts om het tegenwoordige, zonder voor de toekomst te zorgen. Hij legde er zich volstrekt niet op toe, om de wanstaltigheid der staatsinstellingen zelve te verbeteren. Indien hij zich hierop had toegelegd, om, onder de bescherming van goede wetten, het dreigende verval af te keeren, en gezorgd had, zijne eigene magt in bepaalde grenzen te doen beschrijven; dan zou hij als een tweede stichter van ons gemeenebest mogen worden geroemd. Maar zijn geest werd door andere dingen weggesleept; hij waakte tegen het buitenland. Gelukkiglijk verdedigde hij het vaderland tegen een' buitenlandschen vijand; maar den grooteren vijand, die in onze ingewanden woedde, tastte hij niet aan. Aan zich zelven overgelaten, en bedekt door de gestrenge regering van WILLEM, kreeg die kanker nieuwe krachten.

Er moest derhalve, na den dood van den stadhouder en het eindigen van den oorlog, gezorgd worden, dat de republiek geene buitenlandsche gevaren zou zijn te boven gekomen, om door inwendig verderf ineen te vallen. De noodzakelijkheid om de staatsinstellingen te verbeteren, was te grooter en dringender, hoe langer dit was uitgesteld. Want ook de beste regeringsvorm geraakt spoedig tot verval, indien zij niet gestadig wordt uitgewerkt en ontwikkeld. De onvolledige en gebrekkige regeling onzer republiek, (die eerst tot aan den Munsterschen vrede voor de vrijheid gestreden had, vervolgens buitenslands was bezig gehouden, en in vreemde aangelegenheden was gewikkeld) had, van den beginne af aan, gewacht op de hand van den bouwmeester, die haar moest volmaken en op vaste grondslagen vestigen. Den staat regelen, dat is voor de toekomst lang vooruit te zorgen. Indien hiertoe voor het vaderland tot dusverre welligt nog geene gelegenheid was geweest, wat stond het nu in den weg, nu het zich van het groote tooneel, waar de aangelegenheden van geheel Europa werden behandeld, terugtrok, om rustig voor zich zelf te leven?

Ter verbetering der staatsregeling, eene verbetering welke de tijdsomstandigheden even dringend eischten, als zij er eene geschikte gelegenheid voor aanboden, meende SLINGELANDT dat er eene dubbele voorziening noodig was. De eene, betreffende den inwendigen toestand van iedere provincie afzonderlijk, van welke hij zich trouwens alleen de zijne, Holland, voorstelde; de andere, betreffende de gesteldheid der geheele unie.

I. De geldelijke aangelegenheden van Holland verkeerden, na den vrede van Utrecht, in een' allerhagchelijksten toestand. Er kwam jaarlijks zoo veel geld te kort, dat men er, noch door de gewone belastingen te vermeerderen, noch door het verkoopen der domeinen, in kon voorzien. Er was geene andere uitkomst dan in groote hulpmiddelen, zoo als, bij voorbeeld, in het doen voortduren dier buitengewone belastingen, die slechts ter bestrijding der oorlogskosten waren opgelegd. In het beraadslagen nu ziet men de staten volhardend genoeg; gedurende meer dan twaalf jaren wordt er beraadslaagd; maar beslist wordt er niets. Er wordt niets beslist, dewijl de staten over iederen krachtdadigen maatregel van gevoelen verschillen, en te heviger verschillen, hoe krachtdadiger de maatregel is, die voorgesteld wordt. En wat was de reden? Gij zult vragen wat, in dien uitersten en baarblijkelijken nood, de aan het hoofd der provincie geplaatste staten belette, om, al verschilden er ook eenige, bij meerderheid van stemmen een besluit te nemen, waardoor de gemeene zaak kon worden gered?

Wanneer er over het opleggen van belastingen, en over eenige weinige andere voorname punten van het hoofdbestuur werd gehandeld, waren de weigerenden niet verbonden door de meerderheid van stemmen. Dit was eene oude instelling, die moet worden afgeleid uit de tijden, toen de staten geacht werden ieder op zich zelf en niet gemeenschappelijk met den vorst te onderhandelen. Toenmaals werd dan de zaak met de toestemmenden afgedaan; zij die weigerachtig bleven, waren tot niets verbonden. Maar sedert de staten, door de banden en wetten tot één collegie, tot één vast ligchaam vereenigd, zelven het opperbestuur hadden aanvaard, wat moest er nu uit het bijbehouden dier oude instelling volgen? Noodwendig dit, dat, als de gevoelens van allen, niet tot één bepaald punt overeenkwamen, er volstrekt niets besloten werd. Indien derhalve van de vele collegiën, uit wier afgevaardigden de vergadering der staten was zamengesteld, slechts een enkel tegenstemde, of draalde met toe te stemmen, dan was aan de geheele vergadering de vrijheid ontnomen in de gewigtigste zaken te voorzien, of maatregelen van bestuur te nemen. Op welke wijze nu meende SLINGELANDT, bemerkende dat niets meer dan dit strijdig was met den tegenwoordigen toestand, en tot verzwakking van den staat strekte, dat hierin moest worden voorzien?

Hij herinnert hun wat er was voorgevallen, toen, kort na den dood van WILLEM I, de wet over de vergadering der staten naauwkeuriger zou worden omschreven. Bij die gelegenheid had men het voornamelijk noodig geoordeeld te bepalen, dat, wanneer in zaken waarover bij meerderheid van stemmen niet kon worden beslist, twee derde gedeelten hetzelfde gevoelen omhelsden; alsdan het geschil aan arbiters ter beslissing zou worden opgedragen. Dit was de kracht van het kwaad temperen, dat zij zelf niet durfden wegnemen. Maar dit hulpmiddel hadden zij ook vroeger zoo noodzakelijk gehouden, dat bijna allen verklaarden, dat, zonder dit, de republiek niet kon blijven bestaan. Bijna allen, dat is, met uitzondering van twee steden. Wat geschiedde daarop? De zaak bleef er bij: er kwam niets van. Door dit voorbeeld trachtte SLINGELANDT zijne tijdgenooten aan te sporen, hun aantoonende hoe, honderd en veertig jaren vroeger, geene grootere oorzaak, dan de weigering van twee steden, hunne voorouders had belet eenen voornamen hinderpaal tegen een goed bestuur van zaken weg te nemen.

Onderwijl had het gebrek door de gewoonte bijna den schijn van iets voortreffelijks gekregen; traagheid gold voor wijsheid; van alle kanten zocht men redenen bijeen, om te verdedigen wat meer dan alles tegen het gezond verstand aandruischte. Men zeide, dat de republiek toch nog in stand was gebleven; alsof men eerst om geneesmiddelen moest gaan denken, als zij geheel uiteen gevallen was; dat, indien het verschil van gevoelens aan arbiters ter beslissing werd opgedragen, de bijzondere leden der staten van hun zelfstandig regt zouden worden beroofd, en, ofschoon tegenstemmende, zouden gedwongen worden; en dat dit te gevaarlijker voor de vrijheid zou zijn, indien de provincie welligt weder eenmaal een' stadhouder zou hebben, die, waarschijnlijk onder de arbiters de eerste plaats bekleedende, des te gemakkelijker de besluiten der staten naar zijn goedvinden zou kunnen regelen.

Op zoodanige spitsvondigheden van trage menschen, die den van alle verbetering afkeerigen geest der tijdgenooten, maar ook tevens hunne scherpzinnigheid om voorwendsels voor hunne traagheid te vinden, bewijzen, antwoordde SLINGELANDT steeds zoodanig, dat hij de noodzakelijkheid van verbetering te duidelijker in het oog deed springen. Hij toonde aan, dat zij, die naar den naam van vrijheid streefden, de vrijheid zelve verwoestten. Niet ligt zag men ooit een groot en verheven man verbetering in de bestaande instellingen voorstellen of terstond hoorde men kleingeestige en vreesachtige lieden roepen, dat hij de oorspronkelijke bolwerken van den staat omverwierp. Alsof handhaven ware alle verandering te weren, en niet veeleer de instellingen met verstand te veranderen! Ook hield SLINGELANDT het niet voor noodzakelijk de wezenlijke grondslagen van

den staat om te werpen, indien slechts geschiedde, hetgeen de aard der zaken en die van hunne grondslagen zelven noodzakelijk maakte. Indien dit wierd verzuimd, voorspelde hij, zouden deze grondslagen zelven, van hunne kracht beroofd, niet langer kunnen bestaan.

Hierbij kwam nog een ander groot gebrek. Over iedere zaak van eenig belang werd vooraf geraadpleegd in de verschillende collegiën van de edelen, en der achttien steden, uit wier afgevaardigden de vergadering der staten was zamengesteld. De afgevaardigden nu, in deze vergadering aankomende, verklaarden alleenlijk wat er over de voorgestelde zaak in het collegie, waarvan zij de lasthebbers waren, besloten was. Er was dus in de vergadering der staten geene eigenlijke beraadslaging, men streed niet met redenen en gronden, maar met vaste en vooraf bepaalde beslissingen. Daar nu in het vaststellen van deze beslissingen, ieder collegie, der edelen en der steden, afzonderlijk te werk ging, zoo begrijpt men ligtelijk hoe uitgestrekt het veld der verschillende gevoelens en der onderlinge ijverzucht was. Hetgeen bij privaatpersonen zeer zeldzaam is, dat zij grootmoedig het algemeene welzijn boven hunne bijzondere belangen stellen, wie zou dit van zoodanige collegiën, in het bestuur van zaken, kunnen verwachten? Trouwens, bij zoodanige collegiën oefent het gevoel van pligt en regt zoo weinig, zorgeloosheid daarentegen, wanneer het eens is ingeslopen, zoo veel ingang, omdat ieder lid afzonderlijk, door geene verantwoording gebonden, schuilen kan als het ware onder de bescherming en de schaduw van het geheel.

Tegenwoordig pleegt in zoodanige afgevaardigden, die met den vorst den staat besturen, somwijlen eene onmatige vrijgevigheid berispt te worden, en dat zij, ten koste van hen die zij gezegd worden te vertegenwoordigen, onbeschroomd alles toestaan wat gevraagd wordt. In dien tijd was er een tegenovergesteld gebrek. Want indien onze afgevaardigden somwijlen te ver gaan in het toestaan, gingen zij te ver in het weigeren. Iedere stad meende dat aan haar werd onttrokken, hetgeen in het gemeen moest worden opgebragt.

SLINGELANDT gevoelde dus, dat de afgevaardigden vrij behoorden te zijn en door geene banden beklemd, die hen beletteden op te volgen wat zij zelven voor het welzijn van den staat het best meenden te zijn. Dat nu het ligchaam der provincie niet zich zelf en zijne deelen regeerde, — maar dat het geheel door zijne deelen geregeerd, of liever ontbonden werd.

Maar niet alleen door te weigeren of te verschillen beletteden de bijzondere staten het rigtige bestuur van zaken; het grootste hulpmiddel der traagheid bestond in uitstellen. Werd er eenig voorstel bij de staten in overweging gebragt, al wisten ook alle van te voren dat daarover gehandeld zou worden, dan verklaarden eenige afgevaardigden dat zij niet voorbereid waren, om hun gevoelen te zeggen of hunne stem te geven; dat zij zich aan hunne lastgevers zouden wenden. Derhalve wordt de zaak tot de volgende zitting uitgesteld. Is het voorstel in deze wederom te berde gebragt, dan zijn dezelfde afgevaardigden evenmin gereed; zij antwoorden dat hun nog geene volmagt gegeven is; dat men te huis raadpleegt. Te huis nu, gaat men zeer bedachtzaam te werk; er komt nooit een einde aan het beraadslagen.

Het is ongelooflijk, hoe vele en welke gewigtige zaken op die wijze onafgedaan zijn blijven liggen. Zoo ver zelfs, dat de meeste vakken van algemeen beheer, die ten eerste eene regeling naar algemeene wetten behoefden, volstrekt zonder eenige wettelijke bepalingen bleven. Ik zal twee voorbeelden aanhalen.

Reeds lang was door de staten de noodzakelijkheid ingezien om het burgerlijk regt te regelen. Niet om aan de verschillende plaatsen der provincie hare bijzondere regten af te nemen, maar om een algemeen regt vast te stellen, dat zou aanvullen hetgeen aan die bijzondere wetten ontbrak. Het Romeinsche regt, dat, door het gebruik, in de plaats van zulk een algemeen regt was gesteld, bleek geenszins voldoende te zijn, daar het op vele instellingen van ons burgerlijk leven niet toepasselijk was. Daarenboven was het gebruik van het Romeinsche regt, overgelaten zijnde aan de willekeur der regtsgeleerden, en tot geen vast rigtsnoer der jurisprudentie gebragt, noch door het publieke gezag aan vaste regelen en grenzen gebonden, dikwijls meer een middel om den weg tot twistgedingen, dan tot regtvaardigheid te wijzen.

Allen waren overtuigd dat hier de hand des wetgevers vereischt werd. De staten, deze taak, volgens herhaald besluit, op zich zullende nemen, vorderden van de twee hooge geregtshoven, dat zij aan het opperste gezag voorstellen zouden doen omtrent de punten, waarin voorzien moest worden. De hoven draalden in het eerst, en toen zochten zij zich van dezen hoogsten pligt te verontschuldigen. Zij zeiden, dat onder hen zelven, over zeer vele regtskwestiën, zulk een groot verschil van gevoelen bestond, dat het hun toescheen, dat de staten beter zouden doen, een zeker aantal regtsgeleerden, uit de verschillende plaatsen, te belasten, hun omtrent het zamenstellen der wetten voorstellen te doen.

Zekerlijk kon niets duidelijker dan deze verontschuldiging de noodzakelijkheid bewijzen van het door de staten genomen besluit. Wij zouden dus verwachten, dat zij, het antwoord der hoven ontvangen hebbende, des te ijveriger het aangevangen werk zouden voortzetten, en den door de hoven aangewezen weg zouden volgen. Maar daar de afgevaardigden der meeste steden verklaarden, dat zij, omtrent het antwoord der hoven, het gevoelen moesten inwinnen van hunne lastgevers, zoo werd die belangrijke zaak uitgesteld en later nooit weder opgevat.

De verwarde toestand van het strafregt vereischte, nog dringender dan het burgerlijk regt, de invoering van nieuwe wetten. De voornaamste en bijna eenige wetgeving op dit stuk, afkomstig van FILIPS II, ofschoon nooit geheel in gebruik geraakt, werd toch geacht te worden opgevolgd; maar het gezag dezer wetten was geenszins boven bedenking verheven. En terwijl zij, reeds in het begin, het misbruik van eene slechte gewoonte niet had kunnen overwinnen, weken naderhand de verschillende regtbanken met zulk eene vrijheid van den geest en de bepalingen van dat edict af, dat er, volgens getuigenis van het provinciale hof in Holland, bijna even veel meeningen en wijzen van handelen, als regtbanken bestonden. Er bestonden daarenboven ongeveer honderd en vijftig regtbanken, die van strafzaken kennis mogten nemen. De staten hadden reeds, voor dat WILLEM III tot stadhouder benoemd werd, besloten, dat men die vreesselijke verwarring moest tegengaan. Daar de zaak toen onafgedaan bleef, hield dezelfde zorg hen ten tijde van SLINGELANDT weder bezig. En zij gingen zelfs zoo ver, dat zij zeven mannen benoemden, om de wet van FILIPS II te veranderen, of eene nieuwe zamen te stellen. Zoo veel daden reeds zonder gevolg opgemerkt hebbende, vraagt gij naar den uitslag van deze? Het bleef bij het voornemen; de zaak had geen gevolg.

Het geneesmiddel tegen die traagheid, die toeliet dat de staat zonder wetten bleef, was eenvoudig en werd door SLINGELANDT voorgesteld. Dat men namelijk bij de verschillende aangelegenheden een tijdpunt bepalen moest, binnen hetwelk zij, die belast waren daaromtrent voorstellen aan de staten te doen, gereed moesten zijn. Maar ook dat baatte niets.

Hoe? waren onze landgenooten zoo dom, dat zij niet inzagen, hetgeen ieder onzer van zelf begrijpt? Laat ons zorg dragen, geachte hoorders, dat in gelijke aangelegenheden door de nakomelingschap ook over onzen leeftijd geene gelijke vraag worde gedaan. Zij zagen het zeer goed in. Maar men leefde niet in die gelukkige tijden, waarin bij staatsaangelegenheden de rede en het gezond verstand genoegzame kracht hebben, om de gewoonte te overwinnen.

Ik heb, geachte hoorders, het punt van wetgeving aangeroerd. In de uitvoering der wetten, bemerkte SLINGELANDT eene gelijke ontoereikendheid, die aan de vormen zelve, waarop het bestuur was zamengesteld, te wijten was. Zoo bestond het collegie der gedeputeerden, waaraan het dagelijksch beleid der provincie was opgedragen, meestal uit stedelijke overheidspersonen, die voor drie jaren, of korter, daarin waren gezonden. En deze werden niet door de staten gekozen, maar beurtelings volgden zij elkander op, opdat ieder gelijkmatig en voor gelijken tijd de voorregten der staatsbedieningen zoude genieten. Even alsof het, bij staatsaangelegenheden, de bijzondere belangen der overheidspersonen gold! Die staatsinrigting is zekerlijk de allerslechtste, waar het belang der regerenden meer in aanmerking wordt genomen, dan de zaak die bestuurd moet worden. Zij nu, die tijdelijk gezonden werden om de provincie te besturen, bleven ieder afzonderlijk, door denzelfden band van ambten en bedieningen, even als te voren, aan hunne stad verbonden. SLINGELANDT vroeg derhalve of zij de geschikte personen waren, om de wetten streng uit te voeren, en, met ter zijde stelling van de belangen der verschillende partijen, de geheele provincie te beschermen? Daar niemand dit kon bevestigen, en de dagelijksche ondervinding zulks logenstrafte, zocht SLINGELANDT eene andere instelling in te voeren die aan de wetten hare kracht zou verzekeren. Maar om zulke hulpmiddelen aan te nemen, was er die moed en geestkracht noodig, die SLINGELANDT gevoelde dat aan zijne tijdgenooten ontbraken. Hij klaagt dat de meeste mannen, aan wie de hoogste bedieningen waren opgedragen, als het ware in eenen doodslaap lagen verzonken. Hij vreest, dat de slaap zal voortduren, totdat de gelegenheid om hulp aan te brengen verloren is, en zij door hevige staatsschokken worden gewekt, en neergeworpen tevens.

Het grootste getal van hen, die toen ambten bekleedden, waren van oordeel, dat men voor alles de herstelling der stadhouderlijke waardigheid moest zoeken te weren, en dat men de vrijheid, die men sedert den dood van WILLEM III genoot, met alle krachten moest trachten te handhaven. SLINGELANDT toonde hun aan, dat zij juist datgene bevorderden, waar zij het meest afkeerig van waren. Alsof hij er een voorgevoel van had en uit de verte voorzag hetgeen vijf en twintig jaren later geschiedde, voorspelde hij den aanzienlijken in den staat, wat bij het outstaan van den eersten ramp noodwendig gebeuren moest. Dat de tegenstanders, die zich nu verborgen hielden of hunne plannen verbloemden, alsdan uit het verderf en de zwakheid van den staat, de gelegenheid ter bereiking van hun doel zouden putten. En dat, het volk in opstand gerakende, door geweld een stadhouder aan de provincie zou worden opgedrongen, met geene beter begrensde magt voorzien dan die, welke WILLEM zich had aangematigd; en wier duldeloosheid, met zijnen dood, tevens aan de stadhouderlijke waardigheid een einde had gemaakt. Wat moest dus geschieden? Het was duidelijk dat de tegenwoordige instellingen moesten gestevigd en verbeterd worden, indien zij niet wilden, dat hun eenmaal de verheffing van eenen nieuwen stadhouder, als het eenige redmiddel der algemeene rampen, wierd afgedwongen. Deze raad en dit vereischte betroffen niet alleen hen, die vast overtuigd waren dat de benoeming van eenen stadhouder moest worden geweerd, ofschoon het hen zekerlijk het meeste moest bewegen; het betrof ook de overigen, die naar eene herstelling van het huis VAN ORANJE haakten, en alle ware vrienden des vaderlands. Er was een andere zetel van het kwaad, met diepere wortels was het ingegroeid, dan dat het door het bestuur eens stadhouders kon worden weggenomen. Eene wezenlijke verbetering moest van de wetten uitgaan. Iets anders is het te heerschen in den staat, iets anders den staat te regeren. En de staat, indien hij niet beter was zamengesteld; kon niet worden geregeerd, wie dan ook met het opperste gezag werd bekleed. Door derhalve tot den persoon eens stadhouders als tot eenen *deus ex machina* hunne toevlugt te nemen, wat deden zij anders dan toegeven aan hunne zorgeloosheid en onverstand? Wat konden zij hierdoor anders te weeg brengen, dan eene verandering, die welka, in tegenovergestelde rigting, door eene tegenstrijdige beweging moest worden opgevolgd? Al ware het stadhouderschap ook met aller toestemming hersteld, wat konden zij daarvan, niet voor zich, maar voor den staat hopen? Misschien dat de krachtelooze en vervallen republiek nog eenigen tijd wierd staande gehouden; niet dat aan de stervende het leven wierd wedergegeven. (*Vervolg hierna.*)

Wamel, 24 *febr.* Mogten andere distrikten, langs de hoofdrivieren in Gelderland, zich verheugen over den gelukkigen afloop van den laatsten ijsgang en behoud der dijken, door met verbazende krachtsontwikkeling het over dezelve stroomende water tegen te houden, — het polder-distrikt van Maas en Waal heeft geen minder reden van blijdschap over deszelfs behoud. Deze gunstige uitkomst is niet toe te schrijven aan hoogere dijken noch aan minder hoogen waterstand of minder gevaarlijke gesteldheid; — integendeel bestond het grootste gevaar in de dorpen Dreumel en Wamel, waar de dijken het laagste, en, uithoofde van de op en langs derzelver binnen- en buitenkruinen staande huizen en hutten, van de slechtste zelfstandigheid zijn. Hier had zich den 17den dezer een formidabele ijsdam gezet, in eene zoodanige rigting, dat het water, aan deze zijde der Waal, nog ongeveer 3 palmen hooger was, dan aan den tegenover gelegen noordelijken oever, beneden Tiel. Het water stond te Dreumel, in den voormiddag van den 18den dezer, 8 ellen 10 duimen, zijnde een palm *boven* nul; en te Wamel 7 ellen 56 duimen, of 4 duimen onder nul; op de eerste plaats 4, en op de laatste 3 palmen hooger dan bij den hoogst bekenden waterstand in deze polders, in het jaar 1809, is waargenomen. In den nacht van den 17den begon men de vroeger daargestelde kadekaden en kistingen te verlengen, verhoogen en versterken, waarmede den geheelen nacht en een gedeelte van den volgenden dag, met onbeschrijfelijke inspanning, is voortgegaan, zoodanig, dat men, hoewel het water op eenige punten 2 à 3 palmen hoog over de kaden heen stroomde, den steeds voortgaanden was voorbleef, betrekkelijk weinig overloop kreeg en de dijk daardoor dus niet veel had te lijden; terwijl op die wijze, over eene lengte van wel 2000 ellen, het water is gekeerd, staande op vele plaatsen 2 tot 5 palmen tegen de

noodkistingen. De ijsverstopping den 18den losgeraakt zijnde, mogt men zich daarlijk dadelijk over eenen sterken val des waters en bevrijding van het dreigendste gevaar voor eene noodlottige dijkbreuk verheugen. De gelukkige redding moet, behalve aan de medewerking der Voorzienigheid, worden toegeschreven aan de doelmatige en onvermoeide werkzaamheid van bestuurderen en ingezetenen, die tot deze gelukkige uitkomst voorbeeldig en met nuttige overeenstemming hebben medegewerkt. Dank zij hiervoor den Algoede en hulde aan allen, die tot het gewenschte en bereikte doel geene opofferingen hebben ontzien; dat zij, in de bewustheid van pligtmatig gehandeld te hebben, voldoening smaken, en die weinigen, welke door verzuim of lafhartigheid aan hunnen pligt zijn te kort geschoten, in de wroeging van hun geweten een spoorslag mogen vinden, om voor het vervolg, in soortgelijke omstandigheden, van hunne verbetering te doen blijken.

Maar vermits door deze gebeurtenis een groot, wel een vierde gedeelte der huizen onder Dreumel en VVamel, aan de buitenzijde van den dijk staande, in het water zijn geraakt, de meeste tot eene belangrijke diepte, sommige zelfs tot op den zolder, is aan vele dier gebouwen schade veroorzaakt en hebben de bewoners, door verlies of bederf van hunne meubels en levensmiddelen, zeer veel, een groot gedeelte alles, verloren. In dezen benarden toestand wordt, ter ondersteuning dier ongelukkigen, de hulp onzer meer vermogende en menschlievende landgenooten ingeroepen, en dit met te meer vertrouwen, omdat men, gedurende den laatsten winter, niettegenstaande het gevaar door tweemaligen ijsgang, in ons vaderland algemeen voor groote rampen is bevrijd gebleven. Met het ontvangen en op de meest doelmatige wijze besteden der bij deze verzochte liefdegaven, waarvan openlijke vermelding en verantwoording zal worden gedaan, zullen zich gaarne belasten de heeren pastoors der roomsch-katholieke gemeenten te Dreumel en te VVamel, de predikant der hervormden te VVamel, de dijkgraaf van Maas en VVaal, op den huize Hoogenkamp aldaar, en de burgemeesters van Dreumel en van VVamel. — Ook zal de uitgever dezer giften tot dat einde ontvangen en overmaken.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 18 tot en met 26 februari.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: J. C. Leander, geb. van Kessel, D. — J. Komans, geb. Hartemink, Z. — A. Swaben, geb. Brinkhuis, Z. — J. Schmidt, geb. van Beek, D. — E. van Groeningen, geb. van Sonderen, Z. — J. Tiggelman, geb. Abbenhuijs, D. — A. M. van den Berg, geb. Borgardijn, Z.

Overleden: A. J. Hoppen, 13 j. 5 m. — R. Delese, 75 j. — G. M. Liethoff, 19 d. — H. Berendsen, 11 j. — J. Holsum, weduwe J. Derksen, 63 j. 11 m. — J. G. Janssen, weduwenaar van A. Bronkhorst, 86 j. — L. E. Gribnau, 2 j. 2 m.

TE NIJMEGEN.

Gehuwd: A. N. Braots met J. C. Baerken. — C. VVijdeveld met P. J. Harmsen. — C. Schrievers met H. Köning. — VV. F. Krens met C. Borstel.

Bevallen: M. A. Roelofs, geb. Nees, D. — G. Cloosterman, geb. Gerrits, Z. — P. Servaas, geb. Hoogstraaten, D. — E. Mulder, geb. Kannemans, Z. — H. Koolzaad, geb. van der Velden, Z. — C. Dankbaar, geb. Pirlo, D. — A. C. van Veerssen, geb. Schmidt, Z. — J. Theunissen, geb. van Deelen, D. — G. Cornelissen, geb. Janssen, Z. — H. A. de Groot, geb. Nierhoff, Z. — G. VVeijers, geb. van Hoogstraten, D. — J. M. Zwaaf, geb. Dikker, D. — G. van Bennekom, geb. VVouters, Z. — C. Bijkerk, geb. Herscheidt, D. — G. Bram, geb. Balk, D. — J. C. Schindler, geb. Noman, D. — N. van Vierssen, geb. Heijkamp, D.

Overleden: J. L. van Kerkwijk, 25 j. — H. H. Courbois, 2 j. — J. M. Belder, 3 m. — H. H Derkx, 21 j. — H. van de Pavert, 49 j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: A. VVieskamp, weduwenaar van J. Biesterbosch, met T. Havekes.

Bevallen: E. van Rijp, geb. Tappers, D. — A. Baanders, geb. Vlierman, D. — J. VV. Rossij, geb. van den Eijnde, D. — A. Beenkes, geb. Jansen, D — J. A. Kronenburg, geb. Jansen, D. — J. H. VVevers, geb. Holterman, Z. — D. H. VV. van Zutphen, geb. Roza, D. — VV. C. Swaving, geb. van Löben Sels, D. — J. M. Sloet, geb. Visscher, Z.

Overleden: J. Meemeling, 37 j. — Doodgeb. Z. van G. J. Voorderman en F. Baank. — Doodgeb. D. van G. H. Pijnappel en J. Evers. — H. Bultman, weduwe van G. J. van den Bergh, 81 j. — F. VVinterink, 5 j.

TE TIEL:

Gehuwd: J. Rutgers met W. Bor. — F. van Hestegen, weduwenaar van E. van den Heuvel, met VV. M. van Thiem, weduwe van J. de Leeuw. — J. Kesting met J. Vink. — VV. van Haaren met J. Velaars. — VV. G. VV. Coster met M. E. de VVit.

Bevallen: P. M. Abrahams, geb. Rubens, D. — J. de VVeijer, D.

Overleden: Geene.

Advertentiën.

† § † De Notarissen Mr. *G. VAN ECK* en † † Mr. *W. H. TAAIJ*, zullen, op † Woensdag en Donderdag den 3den en 4den Maart 1841, des voormiddags ten 10 ure, aan het Sterfhuis van wijlen den Heer *TERHOEVEN*, op den *Kleinen Oord* te *Arnhem*, in het openbaar verkoopen:

Een' zindelijken INBOEDEL, bestaande in MEUBELEN en HUISRAAD, waaronder KABINETTEN, schoone SPIEGELS, STAANDE KLOK. — BEDDEN en BEDDEGOED. — JAPANSCH en ander PORCELEIN, KOPER, TIN, GLAS en AARDEWERK, VLOERKLEEDEN enz. Voorts eenige BOEKEN, waaronder WAGENAAR, *Vaderlandsche Geschiedenis*, met *Vervolg*. —

Te zien des Maandags en Dingsdags te voren, van 10 uur des voormiddags tot 3 uur 's namiddags.

Verkooping te Zutphen,

op Maandag den 8sten Maart 1841, des voormiddags om 10 uur, voor de Stalling in de Kuiperstraat, naast het Huis van den Heer *F. J. WEENINK*, van:

Een 8-jarig, *Bovenlandsch* bruin MERRIE RIJ- en TREKPAARD.

Een Engelsch *Volbloed* MERRIE-PAARD, bijzonder geschikt om te trekken.

Een zeer elegant, weinig gebruikt ZOMER-RIJTUIG voor 6 personen, benevens Knechts-Zitting.

Eene TILBURIJ, geschikt voor *een* en *twee* Paarden.

Verder: TUIGEN, BITTEN, ZADELS en STALGEREEDSCHAP.

Alles daags voor en op den verkoopdag te bezigtigen.

VERKOOPING

VAN

BOOMEN.

De Notaris Mr. *JB. NIJHOFF*, zal, op Maandag den 8sten Maart 1841, des namiddags ten 3 uur, in de *Koude Herberg*, onder *Oosterbeek*, bij *Arnhem*, publiek aan de meestbiedenden verkoopen:

Ongeveer 70 *stuks* ZWARE BEUKENBOOMEN, staande op het Landgoed *Hartestein*. — Aan te wijzen door den Mr. Timmerman *H. HILHORST*, wonende te *Oosterbeek*.

UIT DE HAND TE HUUR,

om met primo Mei aanstaande te aanvaarden, het van ouds bekende LOGEMENT te *Lent*, over *Nijmegen*, tot nu toe bewoond door de familie *CRIJNEN*; in persoon te bevragen bij den Heer *A. CRIJNEN*, te *Lent*.

† § † Ons PRINCIPAAL DÉPôT VOOR † † HOLLAND, van *CHIMIQUE* § *SCHEERRIEMEN*, (alleenlijk in staat zijnde, aan de Scheermessen, Pennemessen, als ook aan de hoogst stomp gewordene Chirurgicale Instrumenten, eene vereischte scherpte te geven) bij den Heer *DOUAY FILS aîné* te *'s Hertogenbosch*, geplaatst hebbende, zoo kunnen alle onze correspondenten ter bekoming dier riemen, zich aldaar adresseren, zijnde daar steeds eene goede hoeveelheid, van elke soort, voorhanden.

Het publiek is verwittigd, dat er Dépôts in Holland gevestigd zijn, als:

Te *Amsterdam*	bij de Weduwe VAN DER HULST, Kalverstraat.
» »	» H. Roos, »
» *'s Gravenhage*	» J. BURGIS, Vlamingstraat, N°. 132
» *Rotterdam*	» A. C. BEHRENS, Instrumentm. Hoogstraat, N°. 75.
» *Utrecht*	» VAN ROSSUM, Munsterkerkhof.
» *Groningen*	» BRANDON.
» *Arnhem*	» S. L. JACOBS.
» *Leeuwarden*	» J KRAK, IJzerkooper.
» *Zwolle*	» DE HAAS, Messenmaker.
» *Deventer*	» WIJNOLDIJ.
» *Leiden*	» J. HOEFFTKE.
» *Breda*	» A. LOOSES Cz.
» *Bergen op Zoom*	» J. C. VERART.
» *Middelburg*	» Gebr. ABRAHAMS, Boekverk.
» *Maastricht*	» Gebr. PRIMAVESI.
» *Haarlem*	» LAARSEN, Houtstraat.
» *Venlo*	» A. MARET.

De prijzen zijn, naar gelang der grootte en breedte der riemen:

Met houten schroeven 2, 3 à 4 gulden.
» ijzeren dito 4 à 6 »

(Get.) *GOLDSCHMIDT & Comp*
van *Berlijn*,
te *Straatsburg*.

VENTE DE LA COLLECTION DE TABLEAUX

DE MADAME VEUVE

C. FROWEIN,

à Bonn sur Rhin,

au 12 du mois de Mars prochain (à 2 heures de relevée),

Cette collection est composée d'environ 110 *Tableaux:* Historiques, Portraits et Têtes, Tableaux de genre, Intérieurs, Paysage, Tableaux de Marine, *et* Nature morte; — *de différente grandeur (de 7, 5, 4, 3 pieds etc.) et peints par différents maîtres, tels que:* VAN DYCK, PIAZETTA, THOMAS WYCK, BERGHEIM, SIEBRECHTS, STÖCKLIN, BREUGHEL, WOUWERMANS, MORGENSTERN, TENIERS, J. B. DE JONGHE, DE BRAY, HONDHORST, OSTADE, DE HAEM, HONDEKOETER, *etc.*, *(et quelques Antiques) du temps de Meister* WILHELM JOH. MESSIS *et* EICK.

Les Tableaux, touts bien conservés, peuvent être vus journellement dans la maison de Madame Veuve C. FROWEIN, (*Kapuzinerstrasze N°. 876*).

STOOMVAART

VOOR DEN

NEDER- EN MIDDEN-RIJN,

GEVESTIGD

TE DUSSELDORP.

De Stoombooten dezer Maatschappij hebben hunne geregelde *dagelijksche* dienst, tusschen *Dusseldorp* en *Mentz* wederom hervat, en varen met de maand *Maart*, provisioneel

TWEEMAAL 'SWEEKS

Tusschen *Dusseldorp* en *Rotterdam*, vice versa, te weten:

Van *Dusseldorp* naar *Arnhem*,

Elken *Maandag* en *Donderdag*, des avonds ten 11 ure, (beginnende met den 1sten.)

Van *Arnhem* over *Vreeswijk* naar *Rotterdam*,

Elken *Dingsdag* en *Vrijdag* des morgens omstreeks ten $9\frac{1}{2}$ ure, (beginnende met den 2den.)

Van *Rotterdam* over *Vreeswijk* naar *Arnhem* en *Dusseldorp*,

Elken *Woensdag* en *Zaturdag* des morgens ten $6\frac{1}{2}$ ure, (beginnende met den 3den.)

Vertrek van *Arnhem* des namiddags omstreeks ten 4 ure.

De *Dienst* tusschen *Utrecht* en *Vreeswijk* en tusschen *'s Gravenhage* en *Rotterdam*, wordt, op de gewone wijze, voortdurend, door doelmatige Rijtuigen onderhouden, die de Reizigers van- en naar de Stoombooten brengen.

Nadere inlichting bij de Agenten, te *Arnhem* bij *C. W. BALCK*.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 27 Feb. 3 El 0 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim; gev. 17 D.

Prijs-Courant der Effecten.

VRIJDAG 26 FEBRUARI.		Laagste koers.	Hoogst koers.	Koers ten $4\frac{1}{2}$ u.
NEDERL., VVerk. Schuld a $2\frac{1}{2}$ pCt.		$50\frac{1}{4}$	$50\frac{3}{8}$	[illegible]
Dito Dito . . » 5	»	$97\frac{3}{4}$	$97\frac{13}{16}$	$97\frac{13}{16}$
Uitgestelde Schuld . . »	»	$\frac{49}{64}$		
Kansbiljetten . . . . . f		$22\frac{1}{4}$	$22\frac{3}{8}$	[illegible]
Amortisatie-Syndicaat. à $4\frac{1}{2}$ pCt.		$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito Dito . . » $3\frac{1}{2}$	»	$71\frac{1}{8}$		
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$	»	160	$160\frac{5}{8}$	
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$	»			
Nieuwe Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$	»			
Oostindische Leening » 5	»	$95\frac{1}{8}$	$95\frac{3}{16}$	$95\frac{1}{4}$
Spoorweg Haarlem . . »				
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$	»			
FRANKR. Inschrijv. G B. » 3	»			
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5	»	$22\frac{1}{8}$		
Dito onbep. stukk. . » 5	»			
Passive . . . . »				
Deferred . . . . »				
Fransche Uitgestelde »				
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3	»			
RUSL. *H & C.* 1798, 1816. » 5	»	$104\frac{3}{8}$	$104\frac{1}{4}$	
Dito 1828, 1829 . . » 5	»			
Dito 1831, 1833 . . . » 5	»	$97\frac{3}{8}$		
Oblig. bij *Hope* . . . » 4	»	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	
Oblig. te Londen . . . » 5	»			
Dito te Hamburg. . . » 5	»			
Inschrijving in Assign. » 6	»	$68\frac{1}{4}$		
Certific. van dito. . . » 6	»	[illegible]		
POLEN. Aandeel. a fl 300 » f				
Dito a fl 500 » »				
OOSTENR. Aand. a fl. 100 » f				
Dito a fl 250 . . . . » »				
Metalliek . . . . . . » 5	»			
Dito . . . . » 3	»			
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$	»			
BRAZILIE. Dito dito » 5	»			

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.